

Konferencja

Cyberprzemoc – współczesne oblicze przemocy

Tematyka zagrożeń występujących w cyberprzestrzeni nie jest w wystarczającym stopniu nagłośniona, przez co świadomość społeczeństwa na ten temat jest dość niska. Rodzice, nauczyciele, wychowawcy w większości nie zdają sobie sprawy, że wszechobecny i nieograniczony dostęp do internetu może być źródłem różnorodnych niebezpieczeństw oraz uzależnień. Problem ten dotyczy zarówno dzieci, młodzieży, jak i dorosłych.

Akcja uświadamiania o czyhających w sieci niebezpieczeństwach, jest zatem koniecznym działaniem, które muszą podejmować instytucje resortu edukacji. Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Słupsku – Filia nr 1 w Bytowie, jako pierwsza w mieście zmierzyła się z tym wyzwaniem, zapraszając do współpracy Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Bytowie oraz Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku. Przy wsparciu Starosty Bytowskiego i Burmistrza Miasta Bytowa, 16 kwietnia zorganizowana została przez bytowską Filię PBW konferencję o zasięgu powiatowym pn. *Cyberprzemoc – współczesne oblicze przemocy*.

Konferencja była zwieńczeniem i podsumowaniem realizacji stworzonego przeze mnie *Programu profilaktyczno-wychowawczego „Współczesne oblicza przemocy”*. W ramach programu odbyły się:

- **spotkanie seminaryjne** dla nauczycieli z lekarzem psychiatrą Katarzyną Wolsztyniak-Drózdź nt. *Zaburzenia zachowania i emocji u dzieci i młodzieży. Sposoby postępowania w przypadkach cyberprzemocy*. Seminarium to było swoistą inauguracją programu i wprowadziło pedagogów w problematykę cyberprzemocy oraz ukazało, jak wielki wpływ na zaburzenia emocjonalne ma nieumiejętne korzystanie z nowoczesnych technologii,
- **cykliczne zajęcia warsztatowe** dla uczniów szkół powiatu bytowskiego – szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, przeprowadzone przeze mnie od stycznia do końca marca 2015 roku. Zajęcia te były najważniejszą i główną formą realizacji programu, a ich liczba dla danej szkoły i klasy uzależniona była od indywidualnych potrzeb oraz zaistniałych w danej placówce problemów. Zajęcia cieszyły się sporym zainteresowaniem. Ich tematyka dotyczyła profilaktyki oraz edukacji z zakresu współczesnych zagrożeń, które wiążą się z powszechnym dostępem do internetu. W ramach programu przeprowadziłam **29 zajęć dla 21 klas**, w których wzięło udział **498 uczniów**.

Tematyka konferencji obejmowała w szczególności zapobieganie cyberprzemocy poprzez usystematyzowanie wiedzy i zwiększenie świadomości na temat nowych zjawisk wirtualnej rzeczywistości. Temat spotkania wpiszał się doskonale w jeden z priorytetów Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2014/2015. Szeroko rozumiana profilaktyka agresji i przemocy w szkołach jest jednym z kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w obecnym roku szkolnym.

Jak ważny i aktualny jest to temat świadczy również fakt, iż honorowy patronat nad Konferencją objęli Rzecznik Praw Dziecka – **Marek Michalak** oraz Marszałek Województwa Pomorskiego – **Mieczysław Struk**. Wiedzę na ten temat cyberzagrożeń przekazali uczestnikom eksperci, autorzy licznych publikacji z zakresu edukacji i profilaktyki cyberprzemocy:

- **prof. dr hab. Józef Bednarek**, pedagog, dydaktyk, medioznawca, ekspert w zakresie zagrożeń cyberprzestrzeni. Pracownik naukowo-dydaktyczny uczelni humanistycznych i pedagogicznych. Wiceprzewodniczący Zespołu ds. Bezpieczeństwa Dzieci w Cyberprzestrzeni, powołanego przez Rzecznika Praw Dziecka RP.
- **dr Anna Andrzejewska**, pedagog w zakresie edukacji informatycznej i medialnej, ekspert w zakresie zagrożeń cyberprzestrzeni. Pracownik naukowo-dydaktyczny uczelni pedagogicznych. Członek Zespołu ds. Bezpieczeństwa Dzieci w Cyberprzestrzeni.

Specjaliści z Akademii Pedagogiki Specjalnej w Warszawie z wielkim zaangażowaniem przedstawili i omówili różnorodne zagrożenia, jakie czyhają na uczniów, nauczycieli oraz rodziców w świecie internetu.

Zaprezentowali obraz ucznia w cyberprzestrzeni i światach wirtualnych, konteksty społeczno-wychowawcze i diagnostyczno-profilaktyczne oraz współczesne zagrożenia cyberprzestrzeni, w kontekście przemian społeczno-edukacyjnych na przestrzeni dziejów. Niezwykle sugestywne filmiki, przedstawiające realne sceny z życia młodych ludzi, poruszyły wszystkich uczestników konferencji.

Druga część konferencji skupiła się na przedstawieniu przykładów dobrych praktyk – działań profilaktycznych i prewencyjnych. Sprawozdawczo-opisowe przedstawienie działań, podejmowanych w ramach realizacji wspomnianego wcześniej programu, było również dobrym momentem do podzielenia się z audytorium wyciągniętymi przez mnie wnioskami. Zajęcia warsztatowe z młodzieżą w różnym wieku pozwoliły dostrzec wielopłaszczyznowość problematyki, z której zdawałam sobie sprawę, przystępując do tworzenia autorskiego programu. Jednak skala występowania problemów związanych z przestrzenią wirtualną, którą dostrzec można dopiero podczas spotkań z dziećmi i młodzieżą, bardzo mnie zaskoczyła. Międzypokoleniowe spotkania, warsztaty, rozmowy z młodzieżą bytującą w wirtualnym świecie, który jest ich naturalną przestrzenią, pozwoliły mi spojrzeć na cyberzagrożenia z innej perspektywy, a dzięki temu dostosować „uszyć na miarę” problemu, działania profilaktyczne. Nieustanne ewoluowanie zagrożeń sprawia, że działania zapobiegające nie mogą być wciąż takie same i jednakowo realizowane w każdej grupie zajęciowej. Muszą być to warsztaty, dostosowane do grupy docelowej, często tworzone „tu i teraz” – na potrzeby konkretnego środowiska.

W kolejnej części konferencji głos zabrali przedstawiciele lokalnych instytucji. Komendę Powiatową Policji w Bytowie reprezentował Michał Gawroński, który zaprezentował zjawisko cyberprzemocy i jego skalę na terenie powiatu bytowskiego, jak również w kilku słowach opowiedział o prowadzonych przez funkcjonariuszy pogadankach z młodzieżą.

O Kampania Fundacji Dzieci Niczyje: „Myślę, więc nie ślę” mówiła Agnieszka Szejter-Łoś, psycholog z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Bytowie, dzieląc się z uczestnikami konferencji swoją opinią i własnymi spostrzeżeniami na temat inicjatywy podjętej przez Fundację.

W konferencji wzięło udział blisko 80 osób. Byli to dyrektorzy szkół, przedstawiciele władz samorządowych, policji i instytucji pomocy społecznej, pracownicy poradni psychologiczno-pedagogicznych, kuratorzy sądowi, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz przedstawiciele innych instytucji z terenu powiatu bytowskiego. Cieszy nas, że w spotkaniu uczestniczyli – oprócz środowiska oświatowego – policjanci Komendy Powiatowej Policji w Bytowie, kuratorzy sądowi. Ich obecność świadczy o tym, że problem cyberprzemocy jest istotny i zauważalny zarówno dla środowiska oświatowego, jak i innych instytucji, dla których szeroko pojęte zdrowie, bezpieczeństwo i zapobieganie agresji jest priorytetem działania.

Konferencji towarzyszyła wystawa prac plastycznych, wykonanych w ramach akcji na plakat, poświęcony profilaktyce cyberprzemocy pt. „STOP Cyberprzemocy”. Organizatorem akcji, skierowanej do uczniów, którzy brali udział w zajęciach edukacyjnych, poświęconych profilaktyce zagrożeń internetowych i cyberprzemocy, była Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka Filia nr 1 w Bytowie.

W ramach akcji wyróżniono następujące szkoły oraz uczniów:

▪ **Szkoła Podstawowa w Pomysku Wielkim:**

1. Zuzanna Landowska – klasa V,
2. Wiktoria Stojewska – klasa V.

▪ **Zespół Szkół w Tuchomiu:**

1. Dawid Rekowski, Damian Zinko – klasa I a gimnazjum,
2. Natalia Pietrasik, Michelle Bukowski – klasa I b gimnazjum,
3. Justyna Płubicka – klasa II b gimnazjum.

Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

▪ **Zespół Szkół w Kramarzynach:**

1. Aleksandra Wantoch Rekowska, Karolina Hince, Natasza Warsińska, Justyna Ofmańska, Justyna Król, Aneta Fiszka Borzyszkowska, Michał Sawicki, Szymon Gruba – kl. II gimnazjum.

Wszyscy uczestnicy otrzymali interesujące i przydatne materiały, ulotki i zestawienia, opracowane przez PBW Filie w Bytowie oraz tematyczną broszurę, poświęconą cyberprzemocy, przygotowaną specjalnie na konferencję przez dr Annę Andrzejewską i ODN w Słupsku. Broszura ta zawiera niezbędne informacje dla rodziców i nauczycieli, wskazuje zadania szkoły w zakresie profilaktyki zagrożeń cyberprzestrzeni oraz rolę rodziców w minimalizowaniu tych zagrożeń.

Kolejnego dnia – 17 kwietnia – odbyły się dodatkowo kilkugodzinne warsztaty, poświęcone cyberprzemocy, przeprowadzone przez prof. dr hab. Józefa Bednarka i dr Annę Andrzejewską, w których uczestniczyli psychologowie i pedagodzy szkolni ze szkół powiatu bytowskiego.

Mam nadzieję, że treści zaproponowane podczas konferencji uświadomiły jej uczestnikom, jakie zagrożenia płyną ze świata wirtualnego oraz wzbogaciły ich wiedzę o tym, jak bezpiecznie korzystać z wirtualnej rzeczywistości i jak pomóc młodym ludziom, gdy dadzą się oni schwytać w pułapki cyberprzestrzeni.

Joanna Hanasko

*nauczyciel-bibliotekarz***Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Słupsku Filia nr 1 w Bytowie